

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 298.

V Ljubljani, v soboto 28. decembra 1895.

Letnik XXIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. januarjem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Deželni zbor Kranjski.

Deželni zbor se je prišel ob 11. uri. Deželni predsednik baron Hein v imenu vlade izjavi, da je cesar sklical s patentom dne 16. dec. deželni zbor Kranjski ter imenoval deželnim glavarjem poslanca Otona Detela in njegovim namestnikom poslanca grofa Leona Auerperga. Baron Hein omenja v svojem govoru, da naloge, ki čakajo deželnega zbora, niso lahke vsled raznih osodopolnih nezgod, katere je dežela trpela v tekočem letu. Slabe posledice za deželne finance se žal že kažejo in to tem bolj, ker je dežela tudi v lastnem posestvu mnogo izgubila. Skrbeti bo treba, da se osiromašena dežela ne obremeni preveč, dasi vendar treba delati

na to, da ne prenehajo važna potrebna dela glede grajenja vodovodov, cest in železnic. Vendar deželni predsednik izraža nadejo, da se bode varčnosti in umnemu gospodarstvu in vnetosti prebivalcev za blagor dežele posrečilo najti sredstva in pota do zopetnega blagostanja dežele Kranjske.

Na to je poveril deželni predsednik deželnega glavarja in njegovega namestnika.

Deželni glavar Detela otvori sejo z nastopnim govorom:

Čast mi je otvoriti deželni zbor vojvodine Kranjske, sklican z Najvišjim patentom z dne 12. t. m. na današnji dan. Velečaste gospode deželne poslance srčno pozdravljam, ter jim kličem „Dobro došli“.

Dovolite visokorodni gospod deželni predsednik, da Vas pri otvorjenji deželnega zbora najuljudneje pozdravljam.

Po milosti Njega Veličastva presvitlega cesarja vnovič imenovan deželnim glavarjem nastopim v nadi na Božjo pomoč, ta častni posel s trdno voljo delati kolikor je v moji moči v korist in blagor mile domovine in vstrajati na oni poti, katere mi kaže zvestoba in udanost do presvitlega vladarja, — domoljublje in pravičnost.

Prosim in nadejam se, da me bo visoki deželni zbor blagohotno in zaupljivo podpiral v izvrševanju težavnega posla.

Tudi od Vas, gospod deželni predsednik, dovoljujem si izprositi dobrohotno podporo. Da nam bodete ugodili, o tem smo tem bolj prepričani, ker ste to dokazali že do sedaj s svojim blagodejnim delovanjem za blagor dežele.

Z današnjo sejo prične se nova volilna doba in po zaupanju volilcev novo izvoljeni gospodje deželni

poslanci pridejo vsi z najboljšo voljo, delati po svoji moči v blagor in korist dežele.

Novi gospodar, če hoče uspešno gospodariti, mora si ogledati stanje in razmere gospodarstva in brez optimizma uvaževati, kako isto stoji.

Ce si ogledamo sedanje stanje v naši deželi, se nam to žalibog ne kaže v veseli luči. Kranjska, katera je po veliki večini svojih prebivalcev poljedelska dežela, čuti že dlje časa hude posledice velike agrarne krize, katera tare evropsko poljedelstvo. Če je vsled teh neugodnih razmer poljedelstvo v celi deželi hudo prizadeto, je pa še posebno žalostni pogled na Dolenjsko, kjer je filoksera nekdanj vesele s trtami ovenčane gorice že večinoma uničila.

Letos je pa novi udarec kranjsko deželo hudo zadel in rane, katere je potresna katastrofa blagostanju stolnega mesta Ljubljane in več okrajev vsakala, se ne bodo tako kmalu zacedile.

Pri nastopu novega deželnega zbora gmotno stanje dežele ni ugodno, a to nas ne sme ustrašiti, marveč spodbujati k neutrudljivem resnem delu v korist dežele.

To je pa le mogoče, če vsi složno delujemo in če opustimo nepotrebne strankarske prepire.

Mi pričnemo zborovanje v božičnem tednu, torej v znamenju miru.

V Božični noči je nebeški glas oznanjal mir vsem ljudem na zemlji, kateri so dobre volje; naj vlada torej mir tudi med nami in Bog bo blagoslovil delovanje novega deželnega zbora. (Dobro! Dobro!)

Gospodje veleposestva, katere iskreno pozdravljam, bodo zvesti svojim tradicijam gotovo s patrijotičnim delovanjem sodelovali pri vseh blagru dežele namenjenih delih.

LISTEK

Božični zvon.

Ob Dunajšici velika hiša; v njenem podstrežji preprosta izbica.

Tu stoji ti bled mladenič ob mizici in bere iz knjige, ki leži pred njim. Mraz pretresa reveža; davno že nima več toliko novcev, da bi si mogel nabaviti potrebnega kurila.

Pa se utudi oko, zreti vedno v te mrtve črke, in naveliča se mu duh, in on pohiti v mislih sanjavo doli na jug, v svojo rojstno dolino, kjer se nocoj tako preprosto, vendar tako lepo praznuje sveti večer. In pred njegovimi očmi vzraste prelepa slika, slika svetega večera v njegovi domovini. . . .

Mrak objemlje zemljo; na nebesu pa iskre milijoni zvezd, katere so nocoj, nocoj na sveti večer, obdali nebeški krilatci z nenavadnim, svečanim bleskom.

In kako ti je mišno v pohlevni kmetki hiši!

Stari gnjeto se okolo peči, a mladina obdala je mizo; vsem pa se nasmiha božje dete iz hlevca tam v kotu.

V veselih pogovorih, poštenih šalab, mikavnih pripovedih in srečnih spominih, ki se človeku tako radi vzbujajo ta večer, pohaja jim naglo ura za uro.

In kako so ti ti ljudje zadovoljni, srečni videti; in iz njih obrazov bereš, iz izpremenjenih teh obrazov, da jim je leglo okolu duše nekaj nenavadnega,

nekaj nepopisnega; da se njih srca tope v vzvišenih čustvih.

Kaj tudi ne? Poezija svetega večera osvoji si tudi srce preprostega kmetiča. Ta težak, ki ga vedno moré, bolj ko človeka kakega drugega stanu, skrbi za vsakdanji krub, ki ga različne okoliščine tako zelo priklepajo na to materialno zemljo, ta tudi nocoj povzdigne duha svojega kvišku i odpre dušo čustvom, ki jim sicer ni vajen.

A pustimo hišo in stopimo nekoliko pod milo nebo. Ura bije najst in tu ti zapoje veliki zvon tam pri fari. Kako mogočno napolni celo dolino s svojim glasom in kako skrivnostno raznaša na vse strani, v slednje zakotje, prelepo pesen in vest o Kristovem rojstvu; ono prelepo pesen, ki tako ljubko boža tvoja ušesa in te še bolj utopi v bajno veličanost tega večera. Da, baš zvon še le spolni poezijo svetega večera.

Božični zvon! Tvoj glas naj bi se ne prijel našega srca, ko je vendar toliko lepega, čarnega i bajnega zlitega nocoj v krasne melodije tvojih glasov.

Vsaj vendar poješ tako veselo, kakor je bila neskončno radostna pesen blaženih nebeških duhov, ko so začuli sklep Boga, da se bo njegov sin rodil na zemljo kot Odrešenik?

Ali ne zveni nocoj tvoj glas tako, kakor so zapeli pred peklom hvalospevi starih očakov ta večer ob rojstvu Njega, ki jih bo popeljal v nebeške domove?

V melodiji božičnega zvona je tako lepo izražena nedopovedljivo mila pesen nebeških angeljev nad betlehemskimi pašniki, pesen: „mir ljudem na zemlji!“, ona pesen, ki je takorekoč obsegala program in preveseli evangelij božjega Sinu, evangelij miru in ljubezni, ki naj svetu preobrazi lice, ki naj potolaži vzlasti sovraštvo, katero goji brat do brata, narod do naroda.

Ta zvon ti zvoni tako, kakor bi ponavljal zahvalno molitev Marije in Jožefa, da jima je nebo poslalo sinu; veselo pesen pastirjev, da so videli rojenega Rešenika; zahvalno pesen onih mnogih, katerih srca so našla spasa in utehe v veri tega deteta, ki se je nocoj narodilo.

In tako naprej! Kedo bi pač natančno proumel zvenenje božično? Saj sleherni vé, da baš ono poda temu večeru nek poseben kolorit, brez katerega bi sveti večer ne bil to, kar je.

In ko zamro zvonki glasovi zvonu, tu vro ti že od vseh stranij ljudje k fari, v preprosto vaško svetišče. In tam skoraj ne morejo moliti; le božje usmiljenje premišljajo, kajti preobvladujejo jih mogočna čustva preveč, da bi se mogli zbrani, nemočni pogovarjati z Bogom. Blažena taka molitev!

In blažen slednji, ki more praznovati tako zadovoljno ta presveti večer, kakor ga praznuje pošena slovenska kmečka družina. Blažena prav posebno ti brstna, selska mladost, ki nemočna piješ sladkost in srečo božično. A blažen tudi ti, ki si že prestopil življenja svojega poldan. I ti si srečen

Dandanes so gospodarske koristi veleposestva nekako vsprejete z onim kmetjskega posestva. Zaradi tega je tudi skupno postopanje veleposestva in kmetjskih posancev v gospodarskih stvarih naravna posledica.

Naglašal sem, da pričanja zborovanje v znamenju miru in hvaležno se je nam spominjati, da je naš presviti cesar prvi zaščitnik miru v Avstriji, in da je, kar priznavajo hvaležno tudi v drugih državah, zahvaliti njegovi modri mirovni politiki, da se evropski mir toliko časa hrani. Kako srčno pa želi presviti cesar trajni mir države, to pričajo zlate njegove besede:

„Jaz hočem mir med svojimi narodi“, kateri vsi so njegovemu vreu enako dragi.

Na pragu novega leta stoječi, pozdignimo naše goreče želje do nebes: „Mili Bog ohrani, obrarj ter blagoslovi našega preljubljenega vladarja, presvitega cesarja Franc Jožefa, kateremu v neomahljivi udanosti navdušeno kličemo:

Slava Njega Veličanstvu presvitemu cesarju!

Nato sta bila na predlog poslanca Kluna izvoljena dosedanja reditelja Krsnik in baron Lichtenberg in na predlog poslanca Murnika za overovalce zapisnika dr. Schaffer in dr. Zitnik.

V finančni odsek: Klun (načelnik), Papež, Povše, Zitnik, Kalan, Hribar, Majaron Murnik, Schaffer (namestnik), Schwegel, Lenkh.

V upravnem odsek: Papež, Povše, Jelovešek, Pakiz, Krsnik (namestnik), Tavčar, Globočnik, Lenarčič, Lichtenberg (načelnik), Ly, L. Auersperg, Langer.

V odsek za letno poročilo: Ažman, Lavrenčič, Pfeifer, Schweiger, Grasselli (načelnik), Krsnik, Perdan, Er. Auersperg, Wurzbach.

Prihodnja seja bo dne 3. januarja.

Hrvatski sabor.

Iz Zagreba, 22. decembra.

Bolj zlošno od hrvatskega sabora ne zboruje gotovo nobeden drugi. Letos je zboroval od 28. okt. pa do 12. decembra ter ni bilo v celem času nič več sednic nego 18, a razpravljalo se je samo o treh postavah, namreč postava o organizaciji gospodarske strokovne službe ter postave o popisu gospodarskih odnošajev in živine, in pa o proračunu za leto 1896. Prvi dve postavi sta bili razpravljani vsaka v eni sednici, razprava o proračunu in sicer generalna je zahtevala 8 sednic, v ostalih 8 sednicah se je bavil sabor z računi deželnih zaklad in s zaključnimi računi ter interpelacijami, med katerimi ste bili Barččevi o hrvatske zastavi in o hrvatskem zemljišču na Reki najzanimivejši. Poslanec Barčič je dokazal, da je celo po nagodbi na Hrvatskem dovoljena le hrvatska trobojnica in da je nasilje od strani hrvatske kakor tudi ogerske vlade, če izobešajo proti volji naroda mažarsko zastavo na hrvatskem zemljišču. Ona more pri nas zdaj viseti le pod obrambo orožja, ali prišel bo čas, ko jo bode

nocoj, čeprav ne tako popolnoma, kakor zora naša mlada. Ali ne vidiš, da ti poraja ta večer blaženih spominov na naša mladostna leta, na zamrle tvoje stariše. Ti spomini porode ti željo tako sladko, kakor nemogočo, željo, da se ti povrno oni zlati časi. In upravi ti spomini, ravno ta želja zabranjuje ti, da ne moreš popolno se veseliti rojstva Kristovega, veseliti se ga tako, kakor se ga le jedino more veseliti nedolžna mladost, breskrbna deca ob strani ljubeznjivih roditeljev.

Pomilovanja vreden si pa ti, za katerega ni božič to, kar je za poštenega slovenskega kmetiča!

In vzbudil se je mladenič iz tako sladkih mislij!

Zapel je zvon, vabeč meščane k polnočnici.

Obleče se in hiti v bližnji mogočni dom, praznovati rojstvo Kristovo.

Pa kak razloček mej polnočnico doma in tu v mestu!

In kak razloček mej mestnim, ponarejenim razveseljevanjem na ta večer, pa onim doma.

Mladenič želi si vroče, da bi skoro mogel zopet obhajati sveti večer doma, mej svojimi znanci, utopljen v ono kmečko, a toli naivno, idilično poezijo, ki je naravna, ne prisiljena, ne bričena iz knjig; želi zlasti, na domači grudi čuti božični zvon in udati se čustvom, ki jih on budi s prelepo pesnijo svojo.

Nebo izpolnilo mu je to željo!

M.

hrvatski narod tudi v kljub obrambi odstranil. Vsa proračunska razprava se je vrtila okoli zastavinega vprašanja, a večina saborska je potegnila seveda zopet z banom, ki je našel v postavah iz l. 1848 točko, po kateri je na Hrvatskem opravičena mažarska zastava. Te postavice pa niso imele na Hrvatskem nobenarati veljavnosti, kar je tudi najboljši dokaz nagodba od l. 1868, ki ne pozna mažarske zastave pri nas na Hrvatskem. Ali vsi dokazi ne pomagajo nič kajti Mažari tako hočejo in naša vlada stori vse, kar se iz Budimpešte zapove, več na našega sabora pa ono, kar ban zahteva. Dr. Ruzić se je bil pri tej razpravi v svojem edušerljenju malo preostrio izrazil proti banu, pa ga je zadela huda kazen, kakršnih ne pozna noben sabor v Evropi. Izključen je bil kar iz 15 rednih sednic hrvatskega sabora in sicer samo zato, ker je rekel, da ban ne govori resnice. Kjer se s poslanci tako ravna, tam se ne more govoriti o svobodi govora in o dostojanstvu narodnega zastopstva. Te drakonske odredbe so ostale še od onih časov, ko je zapovedoval v hrvatskem saboru neprijazni in osvetljivi predsednik Mirko Hrvat, s pomočjo katerega je hotel ban Kluen Hrdervary zatrti vsak odpor v hrvatskem saboru, kar se mu je seveda tudi posrečilo. Takega tiranstva je pa zdaj tudi že hrvatskemu saboru preveč, pa se je zatoraj izvolil odbor, kateri bi imel dosedanja poslovnik deloma popraviti. Mi se nadamo, da na bolje, da ne bode hrvatski sabor v tem pogledu izvržen ostal zasmehovanju drugim srednjim narodom.

Čudna prikazen je pri razpravljanju proračuna, da se specialna razprava kar opusti, in vendar bi se ravno tukaj dalo marsikaj spregovoriti, kar bi moglo biti prekoristno. Seveda še govori mnogo v proračunskem odboru, ali ker so tukaj zastopani skoro sami vladini privrženci, sliši se redko kdaj kak prigovor vladi. Drugače bi to bilo, ko bi se o takih zadevah govorilo javno v saboru. V tem pogledu je tudi opozicija mnogo zanemarila, čeravno se mora drugač njeno delovanje v saboru pohvaliti. V gospodarskih zadevah se je našel v letošnjem zasedanju dober strokovnjak, sicer hud mažaron in celo protivnik banov, ki je v tem pogledu ocenjeval delovanje banovo ter mu mnogo oistro povedal ter dokazoval, da Hrvatska pod sedanjjo vlado v gospodarskem pogledu nazaduje. To je najboljši dokaz, da so resnične tudi trditve opozicije v tem pogledu. Od strani vlade se je sicer odgovarjalo baronu Rauchu po navadni osnovi, ali dokazati se protivno ni moglo.

Kaj porečemo pa na to, da naš sabor ni mogel zborovati celih 15 dni, ker so morali biti naši poslanci v Budimpešti, kjer se je razpravljalo o takozvanem hrvatskem vprašanju. Celih 15 dni so dobivali hrvatski poslanci dnevnice, če tudi se ni zborovalo. In to je lepa svota denarja do 10.000 gld. Kako bi se dal ta denar vendar za tolike prepotrebne stvari upotrebiti. Zborovati pa bi se moglo vse eno, če tudi bi bilo vseh 40 posancev v ogerskem saboru, ker ostane doma njih še vedno 50, a po poslovniku jih je dosta za zborovanje 35, pa še toliko se jih ne more zorati, ker predsednik ne vrši svoje dolžnosti ter nemarne poslance ne izključuje iz sabora, kar bi bilo vendar že enkrat prav potrebno.

Pogodba z Ogersko.

(Spisal državni poslanec Fr. Povše.)

(Dolge.)

Te številke so posnete iz statističnih zapisnikov, katere sestavlja Ogerska ter jih rada uporablja proti nam, hoteč dokazati, kako veliko nam ona odkupi blaga naše produkcije. Splošno pa ti izkazi spričujejo žalostno prikazen, da pojema naš izvoz v Ogersko, in kaj žalostne so številke, ki kažejo, da znaša preostanek vrednosti našega izvoza v Ogersko leta 1889 69 milijonov, leta 1894 le še 35 milijonov gld. In pri takih odnošajih ima celó oficijelna statistika pogum, da se mora Avstrija udati zahtevam Ogerskim, ker nje izvoz znaša več, kakor pa ogerski v Avstrijo; torej oni bi radi, da bi toliko znašal njih uvoz, kolikor naš, in plačevali pa bi oni le 30 odstotkov, mi pa 70 odstotkov.

Zanimivi so tudi podatki našega celokupnega izvoza Avstro-Ogerske. V letu 1894 izvozila je Avstro-Ogerska raznega blaga v vrednosti 804 mil. gld.; od te svote odpade na ogerski izvoz 171 mil. gld. Po tem takem bi znašal izvoz naše državne polovice vrednost 633 milijonov gld. Poleg tega še naš izvoz v Ogersko v vrednosti 418 mil. gld., tako da znaša vrednost celega našega eksporta 1051 milijon

nov gld., od katere svote odpade tedaj 39 odstotkov na konsum naših pridelkov v Ogerski.

Nadalje številke pa naj nam pokažejo, koliko znaša izvoz najvažnejših naših pridelkov in obrtnijskih proizvodov na Ogersko in drugam v inozemstvo sploh, kar bo jasno dokazalo, da ima Ogerska več vzroka pogajati se z nami, kakor mi z njo, kajti ist nito je, da od ogerskega izvoza sploh v vrednosti 311 mil. gld. odpada celih 73 odstotkov na blago, prodano v Avstrijo, ko odpada od našega izvoza le 57 odstotkov na blago, pokupljeno od Ogerske.

Kakor sem že omenjal, proda Avstrija Ogerski na več tkačin, volne, usnja, premoga, železa, stekla in porcelana, papirja, obleke in svile.

Nadrobno nahajamo sledeče številke:

Tega in jednakega blaga izvozila je cela država v letu 1894 — za 277 mil. gld., od katere svote odpade na ogerski izvoz 21 mil. gld., na Avstrijo 256 mil. gld.

Avstrija pa je izpeljala takega blaga v Ogersko za 339 mil. gld., ko znaša njen celi izvoz 596 mil. gld., torej 57 odstotkov v Ogersko. Jasno je, da treba upoštevati tudi skupni uvoz blaga, katero obe državni polovici vpeljati morata, da se zamore presoditi, v koliko je jedna državna polovica navezana na drugo.

Vzémimo slučaj, da bi pršlo do tega, da se razveljavi trgovinska zveza z Ogersko, da bi obe državni polovici imele samostalne colne tarife in bi si stale tako strastno nasprotno, da bi si še navadnih colnih olajšav ne privoščile, tako da bi nastal pravcati colni boj. V takem slučaju bi Avstrija zaprla uvoz ogerskemu žitu in moki ter ogerski živini, Ogerska pa bila odpovedala se nakupu našega obrtnijskega blaga. Ne da se tajiti, da bi bil to hud udarec naši avstrijski obrtniji, ki bi za polovico svojega obrtnega proizvoda ne imela izvoza in ker ni tako lahko najti naglo drugod kupcev, bi morale naše tovarne skoro polovico delavcev odpustiti iz službe in ne malo tovarn bi zašlo v veliko nevarnost ali celó prenehati moralo.

Pač pa bi nam v Avstriji ne zmanjkalo živeža, žita, moke in živine, ker tega blaga, kar bi ga domače kmetijstvo ne zamoglo priskrbeti, bi naglo in v polni meri dobili lahko iz vzhoda, Srbije, Rumunije. To pa bi Ogersko lahko rečemo kar naravnost uničilo, ker kam naj bi šla s svojim žitom, s svojo moko, s svojo živino, kajti njo obdajajoče sosedne države na vzhodu same ne vedo, kam s svojim žitom in živino.

To je resnična slika položaja, ki bi nastati moral v obeh državni polovicah, ako bi se ne poravnale, ampak nasprotovale v takih odnošajih. Ne da se tajiti, da sta si jedna drugi potrebne in v korist; zato pa naj bi obe vezala zavest, da je pravičnost tu potrebna in da le na podlagi pravičnosti je mogoče zagotoviti obema boljše prihodnost. Dal Bog, da bi ogerski krogi uvideli potrebo pravičnosti, pa tudi, da bi naša država in državni zbor vestno postopala v pravično obrambo naših interesov. In tako zamoremo le dejstva poštevajoči ogledati si colno in trgovinsko zvezo. Po členu I. pogodbe leta 1867 sklenjene, imate obe državni polovici veljati ne le kot enotna colna celokupnost, ampak tudi kot enotna trgovinska zveza. Takoj proti temu členu grešila je Ogerska, ki je pod pretvezo, da ji gre za sestavo prometne statistike, vpeljala posebno pristojbino na naše izdelke, vpeljana na Ogersko. Naša državna polovica mora molčati vzlic temu, da vidi od leta do leta pojemati naš izvoz sladkorja, ko nasprotno ogerska vlada po nečutenih učinkih pospešuje uvoz ogerske moke v naše pokrajine. Mi, oziroma naša vlada — žal, da je tudi državni zbor tu kriv — molčimo k vsemu in če se je našel kak poslanec z zahtevo, da naj n. pr. vlada dovoli naši živinoreji toliko potrebno živinsko sol, takoj je vlada odgovorila, da je v tem oriru vezana na pogodbo in v tej nahajajoče dogovore in spominjam se še, kolikega napora je bilo treba, da se je po večletnih razpravah v kmetijskem odseku posrečilo vlado pridobiti, da se je pogajala z ogersko vlado, da je ta privolila v to, da sme naša vlada našemu kmetijstvu oddajati 500.000 kvintalov živinske soli po znižani ceni.

(Dolge sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. decembra.

Češki deželni odbor bo gotovo mej vsemi največje politične važnosti, kajti v tem zasedanju se bo odločilo, ali in pod katerimi pogoji bodo Mlado-

čehi podpirali vladu Badenijsko. Mladočeški listi napovedujejo, da bodo mladočeški poslanci z vso silo napadali namestnika grofa Thuna ter da ne bodo mirovali, dokler se ne umakne s častnega mesta, kjer mora sedeti mož, ki vživa vsestransko zaupanje. „Narodni Listy“ omenjajo, da je storil Badeni veliko napako, ker ni odslavljal grofa Thuna še pred otvoritvijo deželne zbornice, ker bi bilo pogajanje strankam tem potom mnogo olajšano. Seveda Mladočeši ne uvažujejo, da se Badeni pri tem ozira na češko plemstvo, ki je po večini za namestnika Thuna in bi ne bilo zadovoljno, ko bi se Mladočehom na ljubo moral umakniti kot cesarski namestnik.

O načrtu za volilno preosnovo listi poročajo, da se bode število državnih poslancev pomnožilo za 72 mož. Češki listi poročajo, da bo deželni zborom prepuščeno določiti za vsako kronovino, ali naj se volitve vrše naravnost ali po volilnih možeh, le za Dunaj in Prago že načrt zakona zahteva naravnostne volitve.

Hrvatska pravna stranka v Dalmaciji je vsled razdvoja hrvatske pravne stranke naznanila vsem posamnim frakcijam, da se bode tudi nadalje trdno oklepala strankinih načel, vendar pa se ne bode pridružila novi stranki, torej niti Folnegovičevi niti Frankovi. Vsled tega je pa tudi nemogoč njen nadaljni obstoj, kajti že danes obstoji pravna stranka iz treh samostojnih frakcij in takih elementov, katere ji je naklonil Frankov ostracizem.

Razmerje mej Vatikanom in francosko vlado postaja vedno bolj napeto. Tek zadnje debate o proračunu ministerstva za uk in bogočastje je pokazal, da francoska vlada komaj čaka trenutka, ko bode lahko pretrgala vsako zvezo z Vatikanom. Posebno pomenljivo je govor ministerskega predsednika, ki je izjavil, da mora Francija še tako dolgo gojiti zvezo z Vatikanom, dokler se razmere ne spremenijo. Znan radikalca Brisson in Goblet sta svojedobno izdelala nov društveni zakon, ki se ima predložiti zbornici pričetkom januarja. S tem zakonom namerava vlada uničiti in zatreti cerkvene redove v Franciji. Ako se to zgodi, potem se bodo res spremenile francoske razmere mej vlado in Vatikanom, v katerih poslednji sam ne bode hotel imeti nikake zveze.

Prostozidarstvo na Francoskem zelo marljivo deluje, namreč zoper cerkvene kongregacije. V poslednjem času se z vso strogostjo uporablja pred nedavnim vsprejeti fiskalni zakon. Nad 900 cerkvenih posestev je že zarubljenih, in bodo v kratkem prodani na prisilni dražbi, ako ne zadosté opominu, ki predpisuje kazen v dvojnem znesku, ako se ne plača v teku osmih dni. Omenjeni opomin se prilepi na samostanska vrata, da ga vsak lahko vidi. Svote, katere se zahtevajo od samostanov, pa nikakor niso majhne, marveč tolike, da bi moralo n. pr. predstojništvo prodati celo posestvo, ako bi hotelo zadostiti framazon-skim zahtevam. Tako morajo plačati usmiljene sestre iz reda Karola Boromeja v Lyonu 250.000 frankov, uboge gospe od dobrega pastirja 73.000 frankov itd. Kam meri to kruto nasilstvo, je jasno dovolj, ako navedemo besede nekega framazon-skega vodje, katere je izustil letos v septembru na občnem shodu. Rekel je namreč: »Ko mi dosežemo svoj cilj, bomo na kupoli cerkve, ki je posvečena sedaj sv. srcu Marije Alacoque, prepevali himno miru in slavili popolno zmago nad papežem in jezuitskim redom.«

Bolgarsko sobranje. V zadnji seji se je posvetovalo sobranje o proračunu za javna dela. V tem proračunu je bila vstavljena mej drugim tudi svota za zidanje prinčeve palače, ki je dala povod živahni debati. Poslanec Karavelov je dolžil prinčovo bližino, da se hoče obogatiti pri teh stavbah. Socijalistični in radoslavovski poslanci so predbacivali vladi, da uničuje deželo s svojo zapravljenostjo. Ministerski predsednik Stoilov in zbornični predsednik Pacodorov sta krepko zavračala omenjene napade ter hvalila poštenost prinčeve rodbine in vlade, na kar se je vsprejel cel proračun. Zbornica nadaljuje posvetovanje do konca tega meseca ter nato nastopi božične praznike.

Slovansko dobrotvornično društvo v Petrogradu je zborovalo dne 22. dec. V tej seji je spregovoril predsednik grof Ignatijev nekaj tudi politično zanimivih besedij. Geslo društva je: Pravoslavlje, samodržstvo in narodnost. Svetovna država ruska ima nalog, da pazljivo zasleduje razvoj so-

sednih držav v daljnem vzhodu. Z velikim zadovoljstvom navdaja Ruse dejstvo, da je Bolgarska po desetletnem prestanku, ko je Stambulov zapadel jezi naroda, zopet poslala k nam odposlanstvo, kot dokaz, da prijateljske zveze med osvoboditelji in osvojenci še niso pretrgane. Deputacija nas je zagotovila, da Bolgarska brez bratske podpore ne more obstati. Mi smo prepričani, da se bosta bratska naroda prav kmalo popolnoma sprijaznila. Nestalnost v srbski politiki bo prenehala, ker si je metropolit Mihael pridobil vpliv na vse stranke v kraljevini. — Z žalostjo bi pa morali opisovati položaj naših bratov v Galiciji, ko bi nam bilo mogoče se te skeleče rane dotakniti. Mi člani dobrotvorničnega slovanskega društva pazno zasledujemo vse pojave po slovanskem svetu in smo vedno zvesti svoji nalogi, da moralno združimo vse Slovane in skrbimo za njihove dušne potrebe. — Na to je omenjal general Ritić žalostnega položaja Čehov, katerim se brani z Rusijo stopiti v literarno zvezo. Srbski radikalec Pasić je poslal brzojavko, v kateri člane zagotavlja, da Srbi zaupljivo obračajo svoj pogled v Rusijo in da prešinja vse Srbe duh slovanske vzajemnosti.

Cerkveni letopis.

Govor sv. Očeta povodom božičnih voščil.

Pred nekaj dnevi smo ob kratkem poročali o vsprejemu kardinalov, škofov in prelatov pri sv. Očetu, ki so mu povodom bližajočih se praznikov izrazili svoja voščila. Omenili smo tudi v kratkih potezah govora sv. Očeta na zbrane cerkvene dostojanstvenike. Tukaj podajemo omenjeni govor v celoti. Na nagovor kardinala Monaco della Valletta je namreč sv. Oče odgovoril:

„Polna najsilnejša veselja je vsakokratna povrnitev božičnega praznika, spomin na ono neizrekljivo skrivnost, ki je prinesla človeški družbi mir in rešitev. Mir in rešitev, to sta ona najdražja zaklada, katerih potrebo človek vsak dan bolj občuti in katere zamore v resnici le doseči po milosti včlovečenega Boga. Vsled tega je navzlic mnogoterim zoperustim, katere mora prestati Cerkev in katere pretresajo svet, nad vse važno, da pomnožimo svoje molitve pred prestolom božjega usmiljenja, ki je stalni delavec imenovanih zakladov. S posebno zadovoljnostjo nas pa napolnjuje, da ste vi, gospod kardinal, mej izražanjem voščil sv. zbora naglašali gorečnost, ki prevladuje vernike, da od zgoraj izprosijo pomoči in moči za Cerkev in njenega poglavarja v njih trudu za mir in blagor družbe. Mi sami smo v poslednjem času porabili razne prilike, da smo priporočali posebne molitve. Priporočali smo molitve ob biokostnih praznikih, in nato zopet za mesec, ki je posvečen blaženi Devici sv. rožnega venca, in že popreje smo obravnavali ta prevažni predmet, molitev, v apostolskem pismu na angleški narod. Našim besedam in opominom je po božjem blagoslovu sledil vselej uspeh. Poseben učinek smo pa spoznali v probujenju in razširjanju katoliškega mišljenja in delavnosti, ki se pokazala pri več narodih v prosoh njihovih najvitalnejših interesov. Nič manj srečnega uspeha ne pričakujemo od dela, katero tako toplo nadaljujemo za povrnitev ločenih krščanskih obče-
stev h katoliški jedinstvi. Vsekako je potreba pri tem prav posebno močnega nagona in trdne odločnosti, ker velja, izrovati zastarele presodke in premagati ne male in ne lahke zapreke. Toda kaj ne premore vstrajna in zaupljiva priprošnja pri Bogu nad človeškimi nameni in dogodki? Kako čudezne sadove je že obrodila pobožna molitev v starem in novem veku? Seveda je le prežalosten pogled v sedanje stoletje, ki je polno napuha in nejevere, ki si upa zaničevati nadčloveški red in ga spraviti ob vso veljavo; brezbožne sekte vodi jedino ta smoter, da uduše kal vere in pobožnosti v nežnih srcih, katera hočejo, kakor trdijo sami, odgojiti v meščanskih in moralčnih čednostih. In vendar se nikdar bolje ne pokaže vzvišenost človeka, kakor tedaj, ako se spoštljivo ukloni pred Bogom in odpre pred njim svoje srce, da mu pokloni svojo udanost in zahvalo ali pa ga prosi milosti in varstva. Vedno je bilo lepo gledati, kako so knezi in narodi javno klicali Boga na pomoč in pri njem iskali blagoslova za vsako večje podjetje in pomoči v nesreči. Proti tej napačnosti, nad katero smo se pritoževali, ni samo avtoriteta božjih zapovedi, ampak tudi zahteva zdrave pameti in glas srca, katerega so poslušali celo omikani pogauski narodi. O, dobri Bog, kako zelo potrebujemo sedaj tvojega blagoslova!

Tedaj je res prav in dobro, gospod kardinal, ako se v teh ljubkih praznikih prav srčno pokliče

na pomoč dobroti in milost Odrašenikova. On, večna resnica, solnce pravičnosti, knez miru, naj spolni naše skupno upanje za razširjenje svojega kraljestva na zemlji, za pravi blagor narodov, ki ponosno nosijo njegovo ime. Da se pa zahvalimo sv. zboru za tako pristréna voščila in sočutja, katera nam je izrazil, prosimo zanj od ravno istega Odrašenika obilo nebeških darov, katerih zagotovilo naj bode apostolski blagoslov, katerega podelimo njemu, kakor tudi škofom, prelatom in vsem navzočim iz srca.

Kardinalski kolegij.

Dne 29. nov. t. l. je bilo imenovanih devet novih kardinalov, ki so kot posvečeni škofje vsi v vrsti kardinalov-duhovnikov. Vseh skupaj te najvišje vrste cerkvenih dostojanstvenikov je 52. Dne 16. jan. 1893 in sedaj se je drugič zgodilo proti staremu izročilu, ki se opira še na konstitucijo papeža Siksta V. iz l. 1587, da je več kot 50 kardinalov-duhovnikov. Ko so bila zadnja imenovanja že določena, sta še živela nedavno umrla kardinala Sanz y Fores in Bonaparte, tako da bi bilo 54 kardinalov te vrste, dočim je v Rimu le 53 titularnih cerkev za kardinalne duhovnike. V tem slučaju bi jedna dijakonska titularna cerkev dobila naslov presbiterijske cerkve.

Tako je po stari navadi tudi le 14 kardinalov-dijakonov, toda od 23. maja 1887, ko sta bila imenovana Palotti in Bausa, do 2. nov. 1887, ko je umrl kardinal-dijakon Pellegrini, jih je bilo 15. Titularnih dijakonskih cerkev pa je 16.

Posebno pomenljivo pa je zadnje imenovanje novih kardinalov v drugem oziru. Po narodnosti je bilo kardinalov 33 Italijanov in 32 Ne-Italijanov, in sicer 8 Francozov, 4 Angleži, 5 Spancev, 2 Portugiza, 2 Poljaka, 2 Ogra, 1 Flamec, 3 avstrijski Nemci (Schönbörn, Gruscha, Haller) in 5 Nemcev iz Nemčije (Hohenlohe, Melchers, Krementz, Kopp, Steinhuber). Število kardinalov izven Italije se je v zadnjih 50 letih vedno množilo. Tako je bilo leta 1828 med 54 kardinali 11 Ne-Italijanov, l. 1836 med 58 kardinali le 8, deset let pozneje pri volitvi Pija IX. med 61 kardinali le 9 Ne-Italijanov. Stiri leta pozneje jih je bilo že 16, l. 1860 že 18 in l. 1878 ob smrti Pija IX. med 64 celó 24. Leon XIII. je vedno množil število vnanjih kardinalov in meseca oktobra t. l. je bilo med 56 kardinali 26 Ne-Italijanov, ob zadnjem imenovanju 33 Italijanov in 32 Ne-Italijanov. Od tedaj sta umrla Persico in Melchers, torej je razmerje 32 : 31.

Med zadnjič imenovanimi kardinali so trije navadni škofje: v Avtunu, Ankoni in Urgelu, kar se zgodi le redko kedaj.

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

d) Naša tarifna politika. Bismarek je dejal svoje dni: „Bolj važne se mi zde železnične cene, nego carina. Če se nam posreči odstraniti samovoljne železnične cene, dosežemo več, nego če štirikrat zvečamo varstveno carino.“

Mož je vedel, zakaj. Železnice bi imele po svojem poklicu služiti skupnemu blagru. A, žalibog so države in mej njimi posebno naša, prepustile to imenitno javno prometno sredstvo — kapitalizmu, da je v uporabi v odiranje ljudstva in v svoje pomnoževanje.

Pri določevanju cen se zasebne železnice ozirajo samo na svoj dobiček; za gospodarsko povzdigo krajev, katere premerjajo, se nič ne brigajo. Visoke dividende so jim jedini cilj. Pač dajejo srečnejšim smrtnikom t a j n e polajšave — refakcije, toda pri tem nikakor ne gledajo na skupno korist, marveč cene polajšujejo le svojim židovskim delničarjem ali njihovim prav tako krivonosim tovarišem, ali pa možem, od katerih upajo kaj važnega političnega dobička.

Dividende zasebnih železnic so čudovito mastne. Za l. 1794 so spravili lastniki prioritetnih železniških delnic v Avstriji dobrih 80 milijonov gld. Če imajo torej železnice tolike dobičke, bi morale imeti tudi svoje dolžnosti do ljudstva, ki jih jim daje. Toda kapital je brez srca; njegovi lastniki so mejnarodni. Mnogo tujega, inozemskega kapitala je naloženo v naših železnicah. Ali se bodo tujci brigali za nas? Večina ga je v židovskih rokah? — Ali bodo židje skrbeli za naše koristi?

Preostaja vlada, ki bi morala paziti, da ne hodijo železnice ljudstvu v škodo. Toda naša vlada in naš razkosani, za gospodarsko preosnovo nesposobni parlamentarizem, ne storita ničesar.

Na mnogih čeških železnicah je treba 50 do 100 odstotkov več plačati za izvažanje blaga v deželi, nego stane prevažanje iz Ogerskega. Marsikatera železnica zahteva do 90 kr. za 100 kil na 1 kilometer. — Cene na južni železnici, ki izkorišča naše delavce in naše ljudstvo, so tako ogromne, da je groza. Posl. Povše je v „Slovencu“ nedavno pojasnjeval, da Ogerska tem ložje škoduje nam v gospodarskem oziru, ker je južna železnica tako draga.

Drugod delajo pametneje. Ameriške železnice računajo povprek za 1 metrični cent na 1 kilometer — 3 krajcarje. Stopnjevanje cene za žitno vožnjo so na Nemškem tudi zelo nizke. Za 10 metričnih centov se plača na kilometer $4\frac{1}{2}$, beliča, torej nekako 3 kr.

In pri nas? — Kmet je zopet tepen, ker je popolnoma brez varstva proti takim razmeram.

Se jasneje vidimo, če se ozremo, koliko nam Ogerska škoduje vsled svojih nam v škodo vrejenih železničnih cen in vsled naše brezbriznosti.

1. Ogerska vlada je ustanovila jednostne železniške vozne cene za žito in moko. S tem nas je že naravnost premagala in naš kmečki stan je izdan na milost in nemilost zaplavi ogrske moke in drugih tamošnjih poljedelskih pridelkov.

2. Ogri so pa še zvitejši. L. 1882 so vstavili tako zvano povračilno naredbo, ki dovoljuje, da se romanska in ruska pšenica dovaža brez carine v ogerske mline s tem pogojem, da se potem zmleta moka zopet izven države izvozi. Tako je na papirju. V resnici pa se dobiva iz Romanije in Ruskega po ceni pšenica brez carine, se potem primeša ogerski pšenici in moka iz te zmesi preplavlja naše trge in izpodriva s svojimi čudovito nizkimi cenami našo moko; s tem pa ugonablja naše mlinarje in našega kmeta.

Oglejmo si podrobneje to gospodarsko zmago ogerske državne polovice nad našo, kateri smo ob kratkem navedli dva vzroka.

Pri pas se izdaje za ogersko moko nad 40 milijonov gld., za pšenico nad 54 mil. gld., za rž nad 18 mil. gld. Vrh tega nam pošilja Ogerska še ovsa, ječmena, turščice. Ves ogerski uvoz poljskih pridelkov k nam znaša nad 130 milijonov gld. — Za prešiče, za vole in konje plačamo Ogrom nad 100 mil. gld. na leto, za vino nad 22 mil. gld. Cela svota, ki jo dobiva Ogerska vsako leto od nas za pridelke in živino znaša nad 253 mil. gld. Ogerska je torej naša najgorja tekmovalka v gospodarskem oziru; po pravici ji pravimo, da nam je najnevarnejša, nadkriljujoča nas nasprotnica. — Posebej si oglejmo dovoz ogerske moke k nam. Od l. 1882 se je potrojil. L. 1882 je znašal krog $1\frac{1}{2}$ milijona metr. centov, l. 1893 pa $4\frac{1}{2}$ mil. metr. centov. — Minister Lukač je porogljivo dejal v ogerski zbornici l. 1892, ko se je na Češkem z vsemi silami agitovalo proti ogerski moki: „Dozdaj smo izvažali na Češko in na Moravo primeroma po 20.000 vagonov na leto; letos (1892) pa za 5000 vagonov več.“

Posledice temu so se jasno pokazale. Od leta 1885 — 1890 je na Češkem prenehalo 350 in na Moravo 150 mlinov. A to še ni vse. Cena pšenici je zadnja leta tako padla, da ima naš kmet nujno izgubo pri nji. Mlinarji imajo škodo, a mnogo ogromnejša je škoda, ki jo imajo naši poljedelci vsled ogerske zvitosti in naše — zaspanosti, da ne rabimo hujšega in pravičnejšega izraza.

Ogerska ni zastoj vvedla svoje povračilne naredbe l. 1882 in mi nismo zastoj mirno gledali, kako odirajo zasebne železnice naše delavsko ljudstvo. L. 1882 so skupili ogerski mlini samo 59 tisoč metr. centov tujega žita, l. 1892 pa se je vvozilo na Ogersko že 1,323.700 metr. centov balkanske pšenice in l. 1894 že 2 mil. metr. centov. — Leta 1883 se je izvozilo ogerske moke v tuje države 1,622.000 metr. centov, l. 1893 pa 1,046.000 metr. centov. Izvoz v inozemstvo torej pada! Kam gre tedaj ogerska moka? Kam drugam, nego — v naše kraje, v avstrijsko državno polovico.

Naši poljedelci prodajo vsled tega vsako leto 14 do 15 mil. metr. centov pšenice manj in v tem izgube 7—8 mil. gld., ne glede na dragocene odpadke, otrobi, ob katere pride kmečki stan, ko se mu dovaža na tujem zmleta moka v deželo.

Sem pa tja se je že kdo zgenil in je zahteval, da se te grozne razmere izpremené. Pri nas se je v dež. zboru zmečkalo neko malo več nego nič pomenjajoče besedilo po hvale vrednem predlogu po-

slanca Povšeta. Na Češkem se je oglašil v zboru posl. Janda dne 1. februarja 1895 o tej zadevi; posl. Kralik je predlagal, naj se na Češkem izpremené jednake vozne cene za žito in moko tako, da bo dovoz moke za 30 odst. dražji, naj se odstranijo tajne refakcije, da bo vsak pošiljavec jednako plačeval, in naj se uvede kilometrova tarifa. — Govorilo se je, a storilo ničesar. — Bivši minister je poznal te razmere, a komaj se je železnice z lahka doteknil v železniškem odseku, komaj je malo razvil svoj načrt, da se mora pri nas povzdigniti Trst, da se mora vsled tega poddržaviti južna železnica in napraviti še jedna zveza z morjem, pa so planili kapitalistični listi po njem in — ostalo je pri samih besedi.

Kogar ta dejstva ne vzbude, nima možgan, niti srca, ali je pa sam prodan — kapitalizmu. Poročevalec pa zopet povdarja, da je dozdaj jedina krščansko-socijalna stranka odločno postavila svoj program proti železniškemu oderuštvi in proti ogerskemu nasilju. (Dalje slédi.)

Družba sv. Mohora v ljubljanski škofiji leta 1895.

Vsako leto mislimo, da je Mohorjeva družba dosegla vrhunec razvitka, toda vsak novi koledar nas zopet iznenadi s poročilom, da družba še zmiraj rase. Tako se je tudi letos pomnožila za 6235 udov, ter šteje zdaj ogromno število 72.097. — Ljubljanska škofija sama broji 29.066 udov, 2189 več nego lani. Lansko leto je bilo v ljubljanski škofiji povprečno število v odstotkih $4\cdot99\%$, letos pa $5\cdot32\%$, ako štejemo prebivalce po škofijskem šematizmu, kjer jih je še zmiraj okoli 70.000 več, nego jih je v resnici. Napredovalo je letos 204 fará, nazadovalo 67, in 17 jih je ostalo pri enakem številu kakor leta 1894. Napredovale so primeroma bolj one fare, ki so že sedaj imele nadnormalno število, kakor druge, ki so bile pod normalnim številom. Naj slede tukaj vse slovenske duhovnije od prve Bevke, ki šteje največ udov s 24% do zadnje.

Nadnormalno število.

St.	Fare	leta 1895	1894
		%	%
1. Bevke		24·0	20·7
2. Gora pri Sodražici		16·5	12·6
3. Goriče		15·2	10·6
4. Tunjice		15·2	14·8
5. Dobrava pri Kropi		14·3	11·4
6. Razdrto		13·9	10·4
7. Dovje		13·3	12·1
8. Bohinjska Bela		13·2	13·1
9. Rova		13·0	11·5
10. Jesenice		12·1	10·0
11. Cemšenik		12·0	12·2
12. Zavrac		12·0	11·6
13. Stolna v Ljubljani		11·7	11·6
14. Zelezniki		11·5	9·0
15. Bohinjska Bistrica		10·9	5·8
16. Zali log		10·9	8·6
17. Orehek		10·5	12·2
18. Terstenik		10·5	8·7
19. Goričica		10·0	8·8
20. St. Jošt pri Polh. Gradcu		10·0	10·1
21. St. Jošt pri Kranji		10·0	9·5
22. Koroška Bela		10·0	8·5
23. Nova Oselica		9·9	7·7
24. Poddraga		9·6	8·7
25. Dražgoše		9·4	9·2
26. Horjul		9·4	8·7
27. Breznice		9·3	8·5
28. Selo pri Šumbregu		9·3	9·0
29. Polje		9·2	8·5
30. Sv. Martin pri Kranji		9·1	7·8
31. Ježica		9·0	7·8
32. Sostro		9·0	9·1
33. Novo mesto		8·9	7·9
34. Soteska		8·8	7·5
35. Javor pri Šmariji		8·7	3·7
36. Sturje		8·6	9·5
37. Homec		8·4	4·7
38. Motnik		8·4	7·7
39. Mošnje		8·3	6·8
40. Černuče		8·2	7·6
41. Godovič		8·1	7·6
42. Zasp		8·1	7·5
43. Idrija		8·0	7·7
44. Velesslo		8·0	8·4
45. Črni vrh pri Idriji		7·9	7·0
46. St. Lambert		7·9	8·0

47. Ledine	7·9	7·4
48. Smlednik	7·9	9·0
49. Trebnje	7·9	7·4
50. Spodnja Idrija	7·8	9·6
51. Gorje	7·7	7·2
52. Grad	7·7	7·5
53. Lučine	7·7	7·8
54. Šmartno pod Šmarno goro	7·7	7·8
55. Višnja gora	7·7	6·8
56. Brdo	7·6	8·2
57. Bukovica	7·6	6·7
58. Mavčiče	7·6	7·1
59. Mekinje	7·6	7·2
60. Radovljica	7·6	7·8
61. Srednja vas	7·6	7·8
62. Svibno	7·6	7·4
63. Javorje pri Litiji	7·5	6·0
64. Sv. Katarina	7·5	7·0

(Dalje slédi.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 29. dec.: Po Božična, evang. Simon in Ana v tempeljnu, David kralj. Ponedeljek, 30. dec.: Nicefor m. Torek, 31. dec.: Silvester pap. Sreda, 1. jan.: Novo leto, Obrez. Gospodovo. Četrtek, 2. jan.: Osmina sv. Stefana. Petek, 3. jan.: Osmina sv. Janeza. Sobota, 4. jan.: Osmina nedolžnih otročičev.

Lunin spremen: Ščip 31. ob 9. u. 29 m. zvečer. — Solnce izide 1. jan. ob 7. u. 48 m.; zaide ob 4. u. 20 m. — Dan zraste v januariju za 58 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. decembra.

(Pianist gospod Anton Foerster,) naš slavní rojak, ki je zadnja dva meseca absolviral s sijajnim uspehom vrsto samostojnih koncertov v Berlinu, na Dunaju, v Lipskem, Zagrebu in drugod, dospel je v Ljubljano, da priredi tukaj v soboto, dne 4. januarja 1896 v veliki dvorani filharmoničnega društva koncert. Znamenite kritike so nam porok, da šteje gospod Foerster med prvake sedanjih pianistov in da se odlikuje kot fenomenalen Lisztianec. Veliko zanimanje, koje je v nas zbujal naš mladi rojak od prvih početkov svojega umetniškega delovanja, se nam utrja zbog tako neomejenega priznanja stroge strokovnjaške kritike. Uverjeni smo, da najde naš rojak pri tukajšnjem svojem nastopu jednako priznanje, naudušeno naklonjenost in pristrčen sprejem.

(Iz Cerknice.) Pri nas se vsako leto za „božično darilo“ razdeli mej ubožce cerkniškega trga neka ustanova v znesku 173 gld. V ta namen je pri nas, kakor gotovo tudi povsod drugod, sestavljen odbor, ki to svoto po potrebi in predarku razdeli. V tem odboru je navadno povsod župnik dotične župnije. Kako je pa pri nas? Dokler je bil preč. gospod dekan v občinskem odboru, je bil tudi v odboru za oskrbovanje ubožnega zaklada, a sedaj, ko ni več občinski odbornik, so ga še iz tega odbora izbacnili. Vprašam, ali je to pravilno? Zakaj se pa pošiljajo drugi ubožni listi podpisavati gospodu dekanu, ako nima nobene besede pri razdelitvi ubožnega zaklada? Ali je znan dotičnemu odboru zakon z dne 28. avgusta 1883, veljaven za vojvodino Kranjsko, gledé javnega oskrbníštva „ubožcev“? § 35. tega zakona pravi: „Župniki — ako so zadržani, njih pooblašćeni namestniki — imajo pri odboru za oskrbníštvo ubožcev sedež in glas!“ Ali je znan odboru ta paragraf? Če ne ve zanj, dosti slabo, da ga mora še le priprost človek na to opozoriti. Sicer se pa bode tudi skrbelo, da dotični odbor višja oblast na to opozori. — Veste, gospod vrednik, pri nas je že ta navada, da samo nekateri žvižgajo, drugi pa plešejo. Tako je! Pa mislim, da bode kmalu drugače. — Liberalni duhovi so se po zadnjih volitvah nekoliko pomirili, samo konsumno društvo, ki ga nameravamo ustanoviti, jih nekoliko draži in skrbi.

(Iz Št. Petra na Notranjskem), 27. decembra: Sedanje sihrovo vreme, kakoršnega je v tem času malo pomniti, je kaj ugodno za epidemično bolezen „škrlatno“, katera v zvezi z „davico“ že več časa tu domuje. Dasi je že večino malih otrok pograbila, od teh že precejšano število poslala na drugi svet, vendar se še pogostoma oglašá. Prizanaša pa tudi odrasčeni ne, le v tem je izjema, da jo večji del vsak premaga. V zdravstvenem oziru se mnogo stori, kolikor je sploh na kmetih mogoče, vendar pa še nekaj pogrešamo, namreč to, da nima naša mrtvašnica na razpolago zgotovljenih krst. Muka je

roditeljem videti nežnega mrtvega ljubljence, kateri je pred malo dnevi bil še zdrav, ta se pa podvoji, ko se sliši ukaz: z mrličem takoj iz hiše! Kaj storiti? Natorna ljubezen in krščanska navada ne dopusti nikomur, da se človek enako živali od hiše odnese; treba je poiskati mizarja, mogoče v tretji vasi, da izdelava krsto, do gotovosti te pa poteče precej časa, sveda epidemiji v korist, posebno tam, kjer biva vsa družina v eni sobi, to je pa v zimskem času z malo izjemo na kmetih povsod. Prav bi torej bilo, če bi oblastva zaukazala županstvu, v krajih, koder ni tržnih zalog krst, da v času nalezljive bolezni po previdnosti oskrbe mrtvašnice z njimi. To bi ne bila samo zapreka nalezljivosti, pomagalo bi se tudi občinstvu v zadregi, katero bi gotovo hvaležno županstvu povračalo stroške. To je moj nasvet, ne iz učenosti, le iz skušnje. Krašovec.

(Z Rakeka.) Tukajšnjemu poštarju gospodu Sebenikarju je komisar Hummel iz Trsta dne 18. decembra odvzel pošto ter jo izročil poštnemu administratorju Pelle-tu. Zakaj? se različno govori; menda ni bilo vse v redu. Istina je torej, da je pošta od vzeta in zato se gospod Sebenikar v svojem „Poslanem v „Slov. Narodu“ poslavlja od pošte. — Mimogredé pa povem g. Sebenikarju na ušesa, da bi zanj veliko bolje bilo, ko bi se za pošto brigal, kakor se pa vtikal v nevarno politiko. Gospod vrednik, ako želite v tej stvari pojasnil, Vam ž njimi lahko postrežem. Srnakovec.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani) od 15. dec. do 21. decembra: Novorojencev bilo je 13. Umrlo jih je 21, mej njimi za ošpicami 8, za vratico (davico) 1, za jetiko 4, za želodčnim katarom 1, vsled starostne oslabelosti 3, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 3; mej njimi je bilo tujcev 3, iz zavodov 4. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 23, za škariatico 1, za vratico 3.

(Ljutomerska slovenska čitalnica) je imela dne 22. decembra letošnji občni zbor. Zborovanje je bilo precej živahno. Dva nemška lista sta se opustila, drugo pa ostane vse pri starem in je tudi stari odbor zopet potrjen. Čitalnica si je dala letos gledališki oder lepo popraviti in čitalniški diletantje so tisti večer lepo predstavljali „Materni blagoslov“, igro v petih dejanjih. Sobana je bila natlačeno polna in vsi so bili jako zadovoljni z igranci in pevci. Na starega leta dan bode se predstavljala gledališka igra „Damoklejev meč“ in slov. pevsko društvo bode naredilo zanimiv koncert.

(Iz Ljutomerske okolice) se nam poroča, da Ščavnica in Globetka žugata izstopiti in njive in travnike poplaviti. Vsaki dan naletava sneg in vmes gre dež, kar je naredilo grozno blato po vseh potih in cestah. Pregovor pravi: Blatni božični prazniki naznanjajo prazne glajte in sode. To bi bilo tedaj slabo znamenje za letino v prihodnjem letu; kajti tako blatnih božičnih praznikov že dolgo ne pomnimo, kakor smo jih imeli letos.

(Osebne vesti.) Okrajni komisar Ernest pl. Lechman je premeščen iz Celja v Brežice in namestniški koncipist Adolf pl. Pichler iz Maribora v Celje.

(Iz Konjice) se nam poroča, da tamošen grad ni bil nikoli tako obljuden, kakor letošnje božične praznike. Ker okoli Hasberga na Notranjskem razsaja skrlatica, je knez Hugo Windisch-Graetz letos božičnico obhajal v svojem gradu v Konjicah. Nad 20 let ni imel svoje rodbine tako popolnoma okoli sebe zbrane, kakor letos. Ta pa ni mala. Dva sinova, tri hčere, en zet pa ena sinova in iz treh zakonov do dvanajst vnukov in vnukinj. S kneginjo Matildo je prišel tudi hšni kapelan, veleč. gospod dr. Jan. Ev. Koren v Konjice. Ako se prištejejo še razni spremljevalci in strežniki, dá to skupaj 60 prebivalcev v konjiškem gradu. Ravno toliko revnih otrok je princezinja Kristjana Windisch-Graetz pred Božičem na novo oblekla in obdarovala.

(Iz Celovca) dne 26. dec.: Odbor celovške posojilnice je sklenil, da bode z novim letom znižal obresti in sicer: za hranilne vloge od $4\frac{1}{2}\%$ na 4% , za posojila od 5% na $4\frac{1}{2}\%$ in za posojila črez 500 gold. vključena na prvem mestu, na $4\frac{1}{4}\%$. Posojila na osebno poročstvo se morajo polletno amortizirati z 10% . — Svitli cesar je imenoval seko. svetovalec v fin. ministerstvu dr. Rud. vit. Schwabe pl. Waisenfreund za višjega fin. svetovalec in fin. direktorja v Celovcu. — Dne 21. t. m. se je vstrelil žid L. Neuman, bivši diurnist zaradi dolge bolezni in pomanjkanja. — Javna var-

nost je po Celovcu in okolici čim manjša. Dne 23. t. m. so vlomili tatovi sredi mesta v neko prodajalnico. Istotako so pretepi itd. zlasti ob nedeljah in praznikih prav na dnevnem redu. Tudi „napredek“, ka-li?! — Celjski velikonemci beračijo tudi pri tukajšnjem mestnem odboru za podporo za nemški „studentenheim“. — Po raznih zavodih, v društvih itd. vrše se sedaj običajne božičnice. Posebno lepo je napravila Vincencijeva družba v nedeljo dne 22. dec. svojim gojencem, sirotam, v kat. rokodelskem domu. Rokodelska družba obhaja božičnico danes.

(Iz celovške škofije.) Na župnijo Nemški Plajberg je prezentovan tamošnji provizor, č. gosp. Flor. Satz. — Razpisana je do 30. jan. 1896 župnija Pečnica v Rožu.

(Raznoterosti s Koroškega.) V župniji Steuerberg se je vnela dne 17. dec. bajta, v kateri je prebivala družina 9 otrok in jedna dekla. Dekla, ki je spala s peterimi otročiči v mali sobici pod streho, zapazila je najprej, da gori. Ker ni bilo več druge pomoči, pometala je hitro otroke skozi okno na prosto, samo 7leten fantek ji je ušel in se skril pod postelj. Hudo ožgana je skočila tudi dekla skozi okno, a že toliko poškodovana, da so jo morali prevideti s sv. zakramenti. Fantek je zgorel. — Strašno hudodelstvo se je prigodilo v Brežah. Dne 21. dec. zvečer je neznan lopov zavrtno vstrelil soprogo gostilničarja B. Hudelist. Zena je obležala takoj mrtva.

(Goriškim deželnim glavarjem) je imenovan poslanec grof Franc Coronini, njegovim namestnikom pa poslanec dr. Gregorčič.

(Semnji po Slovenskem) od 30. decem. 1895 do 4. jan. 1896. Na Kranjskem: 31. dec. v Kočevju in v Zagorju (za Savo); 2. jan. v Ribnici, in v Radohovi vasi; 3. jan. v Dolj. Logatecu. Na Slov. Stajerskem: 2. jan. v St. Jurju ob južni žel.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: g. Fran Konšek, c. kr. poštar na Trojanah, 1 gld. 50 kr. kot odkupnino od novoletnih in drugih voščil; gosp. V. Legat v Celovcu 274 gld. 30 kr., nabranih in izkazanih v „Miru“ št. 30—34; g. Luka Knific st. vdružit 2 gld.; šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani, 50 gld. 20 kr., katere so darovali kot odkupnino od novoletnih voščil nastopni gospodje, gospodične in gospe: po 10 kron: ces. svetnik Ivan Murnik in Ant. Dečman; po 4 krone: župnik M. Malenšek, župnik J. Gruden, A. Koblar, rodbina Martinak, Franja Mulaček, Ivana Jager in Egidij Bončar; po 3 krone: rodbina Hočever; po 2 kroni: Barbara Kopač, Helena Baudek, gostilničar Fr. Debeljak, trgovec Mat. Šarabon, kapelan Mih. Bulovec, posestnik Jernej Črne, M. Peternel, živinozdravnik Pavel Skale, oskrbnik Julij Dev, restavrateur F. Ferlinc, pasar H. Zadnikar, šivilja Zora Gärtner, uradnik A. Mikuš, posestnica Mar. Rutar, primarij dr. K. Bleiweiss pl. Trsteniški in pristav dr. Jos. Starč; 1 krono 40 vin. posestnica Kat. Žan; po 1 krono: Ana dr. Zarnik-ova, Ivana Valentinčič, gostilničar M. Mikuš, Alojzij Lilek, gostilničar Iv. Škrjanec, mesar Jos. Kozak, trgovka Friedrich, Helena Franke, jermenar Fr. Velkavrh, gostilničar J. Hafner, Franja Meršol, zlatar Ferd. Simonetti, Eliza Robič in Marija Göstel. — Sponosom lahko gledajo dobrotniki ob koncu leta na krasne vspehe milih darov v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Letos se je kupila šolska hiša v Trstu in sezidala nova krasna šola pri Velikovcu! Bog blagoslovi tudi v novem letu „našo družbo“ in njene podpornike!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Čitalnica ljubljanska) priredi dne 31. decembra t. l. v mali dvorani „Narodnega doma“ Silvestrov večer z vojaško godbo. Pristop imajo izključljivo le društveni. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K prav mnogobrojni udeležbi vabi najprijaznejše odbor.

(Vabilo) k veselici, katero priredi bralno društvo v Mokronogu na Silvestrov večer, v prostorih gostilne „Pri lipi“. Vspored: Revček Andrejček, narodna igra s petjem v petih dejanjih. Petje in prosta zabava. Začetek ob polu osmi uri zvečer. Vstopnina: Za ude 20 kr., sedež 30 kr., za neude 30 kr., sedež 50 kr.

(Vabilo) k v sredo dne 1. januarja 1896 v korist društva za vzdrževanje vojaških spomenikov z leta 1866 na Češkem v „Tonhalle“ filharmoničnega društva se vršecemu promenadnemu koncertu vojaške godbe c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgijcev št. 27. — Vspored: I. oddelek: Kronitvena koračnica iz opere „Die Folkunger“. 2. C. M. v. Weber: Overture k operi „Oberon“. 3. Lehar

iun: Wiener Lebenslust, valček. 4. R. h. Wagner: Fantazija iz opere „Lohengrin“. 5. Mozart: Romanca iz I. koncerta za lovski rog. 6. Liszt: II. organska rapsodija. II. oddelek: 7. Rossini: Overture k operi „Wilhelm Tell“. 8. Czibulka: Angelo valček. 9. Puccini: Intermezzo iz opere: „Mannon Lescaut“. 10. Frisek: Častniška koračnica. — Začetek koncerta ob 4. uri popoldne. — Cene prostorom: Numeriran sedež v prvih štirih vrstah 1 gld., v ostalih vrstah 50 kr., vstopnina 30 kr. — Preplačila se pri blagajni hvaležno vsprejemajo. — Predprodaja vstopnic iz prijaznosti v baraki trgovine s papirjem g. Till-a na Kongresnem trgu.

(Vabilo) k božični slovesnosti, katere bode 2. dne meseca januarja 1896 ob 5. uri zvečer v Lichenthurnovi dekliški sirotišnici v Ljubljani, Poljanska cesta št. 30. — Vspored: 1. Pozdrav, pesem — slovensko. 2. Marija, mati sirot, igra v petih dejanjih — slovensko. 3. Jezušček ozdravi otročiča, igra v dveh dejanjih — nemško. (Med posameznimi dejanji se pesmi pojó.) 4. Zahvala. — Vsak, še tako majhen dar se hvaležno sprejme.

Telegrami.

Dunaj, 27. dec. Po poročilu raznih listov je odložil poslanec Fořt državnozborski mandat.

Dunaj, 28. decembra. Cesar je imenoval dr. Klaića predsednikom deželnega zbora dalmatinskega in Kvekvića njegovim namestnikom.

Dunaj, 28. decembra. Danes so se otvorili z božjo službo deželni zbori nižje - avstrijski, gorenje-avstrijski, češki, gališki, štajerski, kranjski, moravski, šleški in goriški.

Brno, 27. decembra. Danes se je razveljavila prepoved Succovatyja gledé obiska „Besednega doma“ od strani častnikov in vojakov.

Krakovo, 27. decembra. Na današnjem, mnogoštevilno obiskanem shodu v Limonovu se je soglasno sklenila resolucija na deželni zbor, v kateri se ta pozivlja, naj kar najhitreje pomnoži število ljudskih šol v vaseh in nastavi zadostno število zmožnih učiteljev.

Budimpešta, 27. decembra. Notranji minister je prepovedal rumunski list „Curierul Roman“. Trgovinski minister je dal zapleniti posamne številke pri poštnih uradih.

Belgrad, 27. dec. Minister za javna dela Bedgovič je danes vložil ostavko. Na njegovo mesto je imenovan podpolkovnik Radoslavljevič.

Petrograd, 27. decembra. Ruski poslanik knez Radolin je odpotoval včeraj zvečer v Berlin.

Rim, 26. decembra. „Agencia Stefani“ poroča iz Masave, da je položaj italijanskih vojakov zelo ugoden in da vlada popolen mir. Le iz Enderate in Geralde se poroča o nekaterih roparskih napadih.

Berolin, 27. decembra. Državni kancelar knez Hohenlohe se je podal danes iz Podiebrada na Dunaj, koder bode mej drugim obiskal tudi grofa Goluhovskega.

Pariz, 27. decembra. Budgetna komisija je sklenila, od vlade zahtevani kredit za vojno na Madagaskarju dovoliti samo do konca aprila prihodnjega leta. Zbornica je vsprejela načrt zakona glede starostnih zavarovalnic.

Madrid, 27. decembra. V pokrajini Orense se je pojavil v nekaterih mestih srednje močen potres v smeri od zahoda proti vzhodu. Nekaj hiš je poškodovanih, prebivalcem se pa ni pripetilo nič žalega.

Carigrad, 27. decembra. Ruski poslanik Nelidov je bil včeraj pri sultanu v avdijenci.

London, 26. decembra. „Reuters Office“ objavlja brzojav iz Carigrada, ki potrjuje trditev, da so turški vojaki osvojili Zeitun.

London, 27. decembra. „Reuters Office“ se poroča iz Carigrada: Po uradnem poročilu iz Mersine je padlo v boju pri Zeitunu 2500 Armencev in 250 Turkov.

Novi Jork, 26. decembra. Brzojav iz Havane poroča: Martinez Campos je napadel vstaše pod vodstvom Gomeza ter jih po večurnem boju popolno premagal. Vstaši so izgubili 700 mož, ostale so pa zapodile v beg španske čete, ki nimajo znatnih izgub.

Havana, 26. decembra. Maršal Martinez Campos je došel sem, koder ga je nebrojna množica navduženo vsprejela.

Umrli so:

24. decembra. Rozalija Lekan, mizarjeva žena, 70 let. sv. Jakoba trg 2, ostarelost.

25. decembra. Marta Čuček, uradnikova hči, 2¹/₂ leta. Florijanske ulice 21, pljučnica. — Angela Klemenec, posestnikova hči, 13 let, Škofje ulice 2, meningitis.

V otroški bolnišnici:

25. decembra. Marija Vogel, delavčeva hči, 2 leti, bronhitis po ošpicah.

V bolnišnici v Vodmatu:

22. decembra. Jurij Jereb, samski delavec, 61 let, kron. črevesni katar.

23. decembra. Marija Šloser, samska šivilja, 40 let, oedema cerebri ex epilepsia.

25. decembra. Janez Somadossi, samski delavec, 35 let, griža in pljučnica. — Marija Nušič, žena bajtarja, 48 let, črevesni katar.

26. decembra. Jurij Janhar, vdovec, ubožec, 66 let, umirajoč v bolnišnico pripeljan.

Tuji.

26. decembra.

Pri **Stonu**: Wagner iz Grada. — Raumann, Kronfeld z Dunaja. — Rosenberger iz Vel. Kaniže. — Spitz iz Pečuha. — Lachmüller iz Trsta. — Jugovic z Jesenice. — Perix iz Jaske. — Kreinek od Sv. Križa. — Glezer iz Pulja. — Adlešič s Krškega. — Radovanovič iz Padove. — Mayrgündter iz Celovca.

Pri **Maliču**: Mandl iz Pinezehely-ja. — Koppmann iz Grada. — Wiel, Tree iz Postojine.

Pri **Lloyd**: Vidmar iz Kostanjevice. — Sigl iz Grada. — Domladiš iz Ilir. Bistrice. — Rettueh iz Beljaka.

Pri **avstrijskem caru**: Brate z Dunaja.

Tržne cene v Ljubljani

dné 28. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 —	Špeh povojen, kgr.	62
Rež,	7 50	Surovo maslo,	85
Ječmen,	6 50	Jajce, jedno	3
Oves,	6 80	Mleko, liter	10
Ajda,	7 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 50	Telečje	60
Koruza,	5 50	Svinjsko	58
Krompir,	2 80	Koštrunovo	36
Leča, hktl.	11 —	Piščanec	5
Grah,	11 —	Golob	1
Fizol,	12 —	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	90	Slama, 100	2 50
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. m.	7 60
Špeh svež,	60	" mehka, 4 " "	5 20

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
27	9. zvečer	740.3	—0.8	sr. vzh.	oblačno	
28	7. zjutraj	744.0	—4.6	pr.m.vzh.vz.	jasno	0.0
	2. popol.	744.4	—0.4	m.vzh.vzh.	"	

Srednja večerajša temperatura +0.6°, in za 3.1 nad normalom.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze prijateljskega sočutja, za darovane krasne vence in za mnogoštevilno spremstvo naše predrage hčerke

Angele Klemenec

učenke 6. razreda pri sestrah Uršulinkah

k njenemu zadnjemu počitku, izrekamo vsem prijateljem in znancem, kakor tudi g. pevcem za prekrasne žalostinke najtoplejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina Klemenec.

Vabilo.

Uže mnogo let oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da se jemljó oprostne listke na korist ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzela gospoda trgovca: **Karol Karinger** na Mestnem trgu št. 8, in **Albert Schaffer** na Kongresnem trgu št. 8.

Vrhu tega bodo v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta mestni uradni slugi, kakor poprej tudi letos raznašali oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto ali za god, je, kakor do sedaj, položiti petdeset krajcarjev (1 krono) in na vpisni poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljenе meje.

Pisnimim pošiljatkam bodi pridejana tudi razločna adresa.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglasila po novinah.

776 3—1

Magistrat deželnega stolnega mesta

Ljubljane, dné 27. decembra 1895.

Jutri, v nedeljo ob 5. u. zvečer

v Marijanišču

Živela Avstrija!

Igra z vojaško godbo.

— Vstopnice pri blagajnici. —

Vozni red

avstrijskih državnih železnio, veljaven od 1. oktobra 1895.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 11. uri 26 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipske, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
2. " 05 " popoldne " "
6. " 50 " zvečer " "
10. " 10 " zvečer " " (ta vlak le. do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
11. " 15 " dopoldne " "
6. " 20 " zvečer " "
9. " 55 " zvečer " " (ta vlak le. do konca oktobra meseca ob nedeljah.)

Učenec

iz dobre hiše se sprejme takoj v **specerijski prodajalnici v Ljubljani**.

Natančneje pové iz prijaznosti vredništvo tega lista.

719 6—6

V zalogi Katoliške Tiskarne v Ljubljani izšlo je ravno kar:

12 Marijinih pesmij

za mešan zbor zložil

Janez Pogačnik

op. 8.

Cena partituri 50 kr. Vsak glas velja 10 kr. Po pošti 3 kr. več.

Kovert s firmo
Katoliška Tiskarna
priporoča
po nizkej ceni.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar. 64 26—26

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejšee kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Vele-

častiti

duhov-

ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo priznano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubnej obliki, istotako bandera in prapore v različni velikosti, tudi krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.

Na željo vpošljem paramente in blago na izbero, ali pa grem osebno k preč. in cenj. gospodom, da se dogovorimo uctmeno radi naročil.

Ker jamčim za najboljšee blago, prosim častite gg. naročnike, da blagovolé vpoštevatí mojo mnogoletno, počteno trgovino in zalogo ter jej dajo prednost pred tujimi trdkami, katerih izdelki se ne dajo na'anočno kemično preiskati.

Jaz dobivam blago iz najboljših, povsem zanesljivih tovarn; iz prve dunajske, ki je bila ustanovljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz najslavnejše lijske. Ker izdelujem predmete sama, torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo direktno iz tovarne, o čemur se se že mnogi na Dunaju kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah osebno uverili.

Velepoštovanjem

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika, v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno l. 1870

Tesarski obrt
v Ljubljani,
Nove ulice št. 5

Se priporoča v vsa tesarska stavbena dela.
— Cene povsem terpežnemu, zanesljivemu delu
primerno nizke.
Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

658 24-14

Ivan Zakotnik
mestni tesarski mojster
in zapriseženi izvedenec
o. kr. deželne sodnije.

M. Pakičeva

prodajalnica s sveže asortiranimi lesnimi
izdelki, jerbasi, siti in konjsko žimo

se je premestila vsled demolaranja meščanske bolnišnice v

zidano barako v šolskem drevoredu

nasproti dosedanjim prodajalničnim prostorom

in prosi nadaljnega obiska od strani p. n. odjemalcev z zagotovilo
točne in solidne postrežbe.

Semkaj se je preselila tudi

763 5-3

**Jos. Strzelbe trgovina s perilnim in
toilettnim milom ter svečami.**

J. Pserhofer-jeva

lekarna „pri zlatem državnem jabolku“

Dunaj, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-jeve

odvajalne kroglice, preje kri čistilne kroglice imenovane, staroznano,

lahko čisteče domače zdravilo.
Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škat-

ljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.
Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitek

kroglice 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr.,

5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko 1 zvitek se ne more poslati.)

Prosi se izrecno **J. Pserhofer-ja odvajalne kroglice** zahtevati

in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis

J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserho-

fer-ja. 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto

pošiljativjo 65 kr.

Sok iz ozkega trpotca (Spitzwegerich-

saff), 1 steklenica 50 kr.

Balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.,

s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati, izvrstno krep-

čilo za želodec in živce. 1 liter kola-vina

ali eliksirja 3 gld., — 1/2 litra 1 gold.

60 kr., — 1/4 litra 85 kr.

Zdravilni obliž za rane pok. prof.

Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine

prosto pošiljativjo 75 kr.

Razven tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih

oglašene tu in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih

morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljave po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej

vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska,

Če se prej vpošlje denar (najboljše s pošto nakaznico), potem

je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Imenovane specialitete tudi prodajata v Ljubljani gospoda lekarnarja: **Mardet-**

schläger in **Piccoli.**

26 12-3

Ravnokar je išla za proučevanje narodnega gospo-

darstva veznamenita knjiga:

Črne bukve
kmečkega stanu.

(Jedro kmečkega vprašanja.)

J. Sovrán.

268 strani, v mali 8°; cena 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Dobiva se v Katol. Tiskarni, pri H. Ničmanu, Vod-

nikove ulice št. 2 in v Katol. Bukvarni.

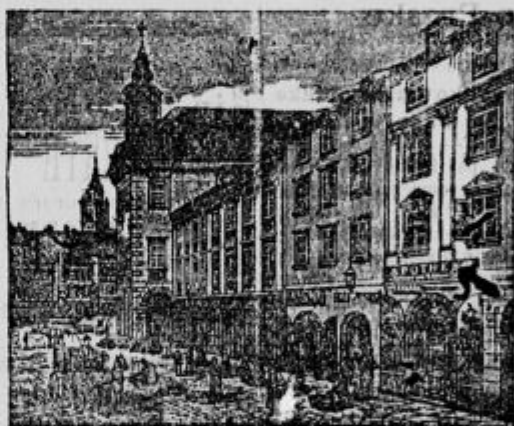
Krasne platnice za: Dom in Svet
Wolfov Slovar
Pod lipo

priredil je ter je priporočal

(knjigo Mohor. družbe)

France Breskvar preje Šverljuga
v Ljubljani, poleg Katol. Bukvarne.

Cena: prvim 70 kr., z vezavo gld. 120; drugim za zvezek 90 kr., z vezavo gld. 140;
tretjim 20 kr., z vezavo 40 kr. 766 3-2

Lekarna
Trnkóczy
poleg mestne hiše
v Ljubljani.

Priznanje.

Gosp. Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Vaš hmelno-sladni čaj se je prav dobro obnesel, prosim torej, da mi po-

šljete še 5 zavojev.

Na Bledu, dne 2. januarja 1888.

Dr. Ferd. Zeissler,
topliški zdravnik.

Hmelno-sladni čaj, 1 zavoje 20 kr., 14 zavojev 2 gld. 25 kr.

Doktorja Trnkóczy-ja kri čistilni čaj, 50 in 30 kr.

Doktorja Trnkóczy-ja mazilo za ozeblino, 1 lonček 40 kr.

Pomada za rast las, 1 lonček 60 kr.

Doktorja Trnkóczy-ja prašek zoper kašelj in za prsi, 1 škat-

ljica 30 kr.

Mazilo zoper pege, 1 lonček 50 kr.

Doktorja Trnkóczy-ja jedilni prašek, 1 škatljica 58 kr.

Doktorja Trnkóczy-ja obliž za turiste in za kurja očesa,

komad 50 kr.

Doktorja Trnkóczy-ja domače ali mazilo za rane, 1 škat-

ljica 20 kr.

Trnkóczy-jeva ustna voda, 1 steklenica 50 kr.

Trnkóczy-jev zobni prašek, 1 škatljica 30 kr.

Pariška štupa za dame, roza in bela, a 30 in 40 kr.

730-5

Homeopatična zdravila.

Poleg tega vsakovrstne medicinično-farmaceutične preparate, specialitete itd. dije-

tetična sredstva, medicinična mila, parfumerije itd., katere priporočajo in razpoši-

ljajo na vse strani lekarske firme:

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.

Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.

Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josefstadt.

Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Razpošilja se s prvo pošto. — Dovoljujejo radovoljno znižane cene.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur,

stenskih in ur s stojalom, budilnikov,

zlatnino in srebrnino ua. ua.

po zdatno znižani ceni.

Radi velike nesreče, katero je povzročil grozni

potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna

prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal

sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam naj-

uljudneje.

Ceniki se zastoj razpošiljajo.

Edina zaloga biciklov in raznih pri-

strojev za vozarenje slovite tvrdke lv. Puch

v Gradcu, 285 39

A. Vidiš krasno uro, katere točno

in zanesljivo kaže?

B. Ah, res presenetljivo! Kje si

jo neki kupil in koliko velja?

A. Pri znamenit urarju Čudnu v

Ljubljani za res čudovito ceno.

B. Takoj idiva, omissim si tudi jaz

podobno uro.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi celé opravé za neveste.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1-10 do 2-70
šest " " " 6-25 " 15-—

Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1-— do 1-40
šest " " " 5-75 " 7-75

Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1-40
šest gld. 4-50 do gld. 7-50

Dvanajst ovratnikov
od gld. 1-20 do 2-20.

Dvanajst manšet
od gld. 3-30 do 4-20.

12 predlog
(Vrhmenjen)
od gld. 3-25 do 5-—

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C Hamann
v Ljubljani.

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 40

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz, so
pomirjive in olajšujejo,
ustavljajo krč in krepčajo
želodec); rabijo pri nape-
njanji in zapečenosti
preobloženem želodcu iz
jedili in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim
navodom velja 20 kr.,
tucoat 2 gld., 3 tucoat
samo 4 gld. 80 kr.

Priporočajo jih

Lekarna Trnkoczy

449 5 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Kwizdov
fluid proti protin
Mnogoletno preizkušeno, bolečino
olajšujoče domače sredstvo. Okrepičelo
za vrtanje pred in po dolgotrajnem tekanju.
Cena steklenici 1 gld. a. v. 1/2 stekli 60 kr. a. v.
332 (20 13) **Glavna zaloga:** 5
Okrožna lekarna v Kornemburgu.
Dobrota se v vseh lekarnah.
Paziti je na varstveno znamko in zahteva
naj se izrecno

Lepa železna vrata

2 75 m. široka, z obočnim okvirom, 3-8 m. visoka, prikladna
za pokopališča, dvorišča itd., ter dobro ohranjeni 60 do 70
stotov noseči

VOZ

so ceno naproday pri Rodé-Dogan v Ljubljani. 765 2-1

Sidro Liniment. Capsici comp.

18-1 iz lekarne Richter-Jeve v Pragi 296

priznano izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 726 70-6

Richter-jev liniment s sidro

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.

Razprodaja.

Nikdar v življenju se ti ne ponudi več redka prilika, da
bi dobil samo za 2 gld. krasne in prekoristne stvari.
35 komadov za le 2 gld. in sicer:

- 1 jako elegantno pozlačeno uro z lepo verižico, točno idočo,
s triletnim poročstvom;
- 1 krasna kravata za gospode iz čiste svile;
- 1 krasna igla za kravato z umetnimi briljanti;
- 1 ofirska usnjata denarnica;
- 1 jako elegantna broška za ženske po pariški fagoni
- 1 krasen prstan iz zlatoimnita z lepim kamenom;
- 1 krasno škafčico za smodke;
- 1 krasno cevko za smodke;
- 3 komadi zelo krasnih mehaničnih naprsnih gumb s pona-
rejenimi briljanti;
- 2 krasna gumba za zavratnik s patentovanim oklepnikom;
- 2 double gold gumba za manšete;
- 10 komadov finega angleškega pismenega papirja;
- 10 komadov finih angleških pismenih zavitkov;

Vseh teh 35 komadov krasnih stvari sem prisiljen dati
za dosedaj nečuvno smešno ceno 2 gld.

Da izključim vsak dvom, izjavim, da je ura sama dvakrat
toliko vredna. Ako bi ne prijala, se denar najradovoljnejše vrne
tako da je za kupovalca vsak riziko izključen.

Vse to je dobiti, dokler je še kaj na razpolago, po poštne
povzetju po 703 5-4

krakovski razpošiljavniel ur

F. WINDISCH,

Krakovo, Meth-Strasse Nr. 12/F

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj oen- naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 24 gld., povrtnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospo itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Janez Dogan
mizarški obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatosi hiši
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborno blago.

Valentin Šubic
podobar in pozlata v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Prodajalnica
Solčanska cesta 9, Gospodarska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po gld. 2-45 Sveče slabijih vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarSKI mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopij, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzidavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljarSKI mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejše do najfinije oblike.

JOSIP ŠUBIC
klpar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavljajoč kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

Alojz Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florjanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Dunajska borza.

Dne 27. decembra.			Dne 24. decembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	99	gld. 55	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	141	gld. —	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	130	—
Skupni državni dolg v srebru	99	65	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	151	—	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	50
Avstrijska zlata renta 4%	120	55	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	—	Rudolfove srečke, 10 gld.	23	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	30	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96	20	Salmove srečke, 40 gld.	68	25
Ogerska zlata renta 4%	120	80	Tisine srečke 4%, 100 gld.	137	50	St. Genois srečke, 40 gld.	68	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	97	70	Dunavske vravnave srečke 5%	128	—	Waldsteinove srečke, 20 gld.	53	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	992	—	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105	—	Ljubljanske srečke	23	75
Kreditne delnice, 160 gld.	351	50	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158	—
London vista	121	15	4% kransko deželno posojilo	—	—	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3220	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	27 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	40	Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	440	—
20 mark	11	84	Prijoritne obveznice državne železnice	218	75	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91	25
50 frankov (napoleonador)	9	60	— južne železnice 3%	161	50	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	62	—
Italijanski bankovci	44	—	— južne železnice 5%	131	50	Montanska družba avstr. plan.	70	75
C. kr. cekini	5	74	— dolenskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	144	—
						Papirnih rubljev 100	129	25

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zrupe pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Monjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svati za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnic.